

det, som navnlig maatte staa for mig som den rigtigste Vej at gaa, er den, at ligesom de, der ere i Besiddelse af nogle Hundrede Kr., have faaet en Adgang gennem Loven om Jord til Landarbejdere til at komme i Besiddelse af Jord, saaledes bør man nu ogsaa aabne en Adgang for dem, der ikke ere i Besiddelse af nogle Hundrede Kr., til gennem Fæste at komme i Besiddelse af Jord.

Den højtærede Minister kunde ikke lide, at jeg ikke syntes om, at han forlangte 50,000 Kr. paa Bordet, før saadanne Foreninger kunde blive anerkendte. Nu er det jo nok saaledes, at han i enkelte Tilfælde kunde give Dispensation, men der staaer udtrykkelig i Loven, at de skulde have mindst 50,000 Kr., og jeg maa derfor gaa ud fra, at i de allerfleste Tilfælde vil Ministeren forlange dette. Jeg forstaar ikke, hvorfor dette er stillet saa bestemt op, og jeg vilde meget foretrække — hvilket jo ogsaa fandt Tilslutning, jeg tror fra det ærede Medlem for Hurup (Barner) og det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen), at man forlangte, at en vis Procentdel af Købesummen var tilvejebragt. Den højtærede Minister syntes nok at have noget derimod, men var dog villig til Forhandlinger om dette Spørgsmaal, hvorfor jeg ikke skal opholde mig videre derved.

Med Hensyn til Statens Jord forstaar jeg ikke, hvorfor det skulde være saa umuligt for Finansministeren at udstykke denne Jord. Det maa dog ikke være saa umuligt for Ministeren herinde i København, der jo sikkert ogsaa maa have noget Kendskab til Landboforhold, at finde dertil egnede Mænd ude omkring i Landet, der havde Forstand paa disse Sager, og stille dem i Spidsen for en saadan Gaard, naar der skulde udstykkes. Det vilde han kunne med den allerstørste Letthed. Naar saadan en kyndig Mand blot fik nogenlunde fri Hænder, vilde denne Sag nok lade sig ordne, men det har man hidtil ikke villet fra Regeringens Side. Jeg mener ogsaa i Dag, som jeg mente det i Gaar, at disse Gaarde, der aldrig have givet Staten synderlig Indtægt, vilde kunne udstykkes paa saa billige Betingelser, at der ingen Tvivl er om, at de, naar Staten stillede Husmændene, Parcellisterne, paa lignende Maade, som man har stillet Forpagterne tidligere, nok skulde melde sig. Men naar Forsøg tidligere ere mislykkedes, er det, fordi man har forlangt, at de paagældende skulde bygge meget for dyrt, at man har givet dem den daarligste

Jord og den daarligst beliggende Jord. Det er jo Spørgsmaal, der tidligere have været drøftede her. Jeg erkender, at jeg skylder den højtærede Finansminister Tak for, at han har ydet mig Tilslutning, naar jeg tidligere har fremhævet, at de Forsøg, der vare gjorte fra Statens Side, vare daarlige og mislykkede. Jeg skylder ogsaa Ministeren Tak, fordi han i Dag har sagt, at Staten vil altid gøre det baade daarligt og dyrt.

Den højtærede Minister udtalte, saa vidt jeg forstod ham rigtigt, at Kommunerne ogsaa havde Ret til at tage denne Opgave op. Deri tror jeg ikke, den højtærede Minister har Ret. Saa vidt jeg kan se af Lovforslaget, er der ikke aabnet de kommunale Raad Adgang til at komme i Betragtning ved dette Lovforslag. . . . . (En Stemme: Det have de i Forvejen!) . . . . Ja, saa har ethvert Menneske i Danmark det ogsaa i Forvejen. Ja, Kommunerne have i Forvejen denne Ret, naar de have Amdraadets Samtykke, og, som sagt, enhver privat Mand har jo ogsaa i Forvejen Lov til at udstykke, men jeg tror ikke, at Kommunerne i Henhold til denne Lov have Ret til at faa de Begunstigelser, denne Lov tilbyder. (Afbrydelse.) Ja, vi have i Forvejen Lov til at udstykke Herregaarde, det have baade Staten og private Lov til, men vel at mærke: der gives saa ingen Begunstigelser fra Statens Side. — Jeg maa med det samme yde det ærede Medlem for Vraa (Thomas Larsen) min Anerkendelse, fordi han synes at have samme Opfattelse som jeg paa dette Felt, at der maatte aabnes Kommunerne Adgang til at komme ind under dette Lovforslag. Forstod jeg det ærede Medlem ret, yder jeg ham min Anerkendelse for, at han har bevaret sit gamle Standpunkt her i denne Sag og er enig med mig endnu den Dag i Dag.

Den højtærede Minister mente, at det var vanskeligt at diskutere alle Enkeltheder i denne Lov, men naar den blev ført ud i Livet, skulde det nok vise sig, at man skulde finde Manglerne, og at de skulde blive rettede. Dertil skal jeg sige, at jeg tror, det er heldigst og bedst, at man sørger for at faa Loven saa god som muligt, inden den bliver vedtagen her og skal føres ud i Livet. Man diskuterer jo dog her for at faa et saa godt Resultat ud af Forhandlingerne som muligt.

Til andre ærede Medlemmer har jeg et Par ganske korte Bemærkninger. Det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen) mente, at der trængtes ikke til saa mange